

**WARUNEK UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU
DOTYCZĄCY ZDOLNOŚCI TECHNICZNEJ LUB ZAWODOWEJ**
(art. 22 ust. 1b pkt 3 pzp)

Warunek udziału w postępowaniu dotyczący zdolności technicznej lub zawodowej	dopuszczalne dokumenty zgodnie z: <i>Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia</i>	Informacje uzupełniające
<p>wykazanie posiadania <u>określonego</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykształcenia, - kwalifikacji zawodowych, - doświadczenia, - potencjału technicznego <p><u>wykonawcy lub osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia</u></p> <p>art. 22 ust. 1b pkt 3 pzp art. 22d ust. 1 pzp</p>	<p style="text-align: center;">par 2 ust. 4 rozp.:</p> <p>pkt. 1) <u>wykaz robót budowlanych wykonanych</u> nie wcześniej niż w <u>okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert</u> albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, wraz z podaniem ich rodzaju, wartości, daty, miejsca wykonania i podmiotów, na rzecz których roboty te zostały wykonane, <u>z załączeniem dowodów</u> określających czy te roboty budowlane zostały <u>wykonane należycie, w szczególności</u> informacji o tym czy roboty zostały wykonane zgodnie z przepisami prawa budowlanego i prawidłowo ukończone, przy czym dowodami, o których mowa, są referencje bądź inne dokumenty wystawione przez podmiot, na rzecz którego roboty budowlane były wykonywane, a jeżeli z uzasadnionej przyczyny o obiektywnym charakterze wykonawca nie jest w stanie uzyskać tych dokumentów – inne dokumenty;</p>	<p>Warunek udziału w postępowaniu musi zostać określony w stopniu umożliwiającym realizację zamówienia na odpowiednim poziomie jakości. Ustalenie warunku na poziomie wyższym niż wymaga tego zapewnienie odpowiedniego poziomu jakości, może zostać uznane za zawyżenie warunku udziału w postępowaniu tj. naruszenie przepisów ustawy pzp.</p> <p>par. 2 ust. 5 pkt. 1 rozp. - dopuszcza wydłużenie terminów wykonania robót budowlanych wskazanych w wykazie na okres dłuższy niż 5 lat</p> <p>Określając warunek należy wskazać rodzaj robót oraz ich wartość, jakie zamawiający uzna za posiadanie określonego doświadczenia. Niedozwolone jest żądanie jako doświadczenia wykonania rodzaju robót nie wchodzących w skład danego zamówienia publicznego.</p> <p>UWAGA: Wszelkie niejasności lub dwuznaczności w robotach budowlanych wskazanych jako wymagane minimalne doświadczenie – należy tłumaczyć na korzyść wykonawców.</p>

pkt 2) **wykaz dostaw lub usług** wykonanych, a w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych również wykonywanych, w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, wraz z podaniem ich wartości, przedmiotu, dat wykonania i podmiotów, na rzecz których dostawy lub usługi zostały wykonane, oraz załączeniem dowodów określających czy te dostawy lub usługi zostały wykonane lub są wykonywane należycie, przy czym dowodami, o których mowa, są referencje bądź inne dokumenty wystawione przez podmiot, na rzecz którego dostawy lub usługi były wykonywane, a w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych są wykonywane, a jeżeli z uzasadnionej przyczyny o obiektywnym charakterze wykonawca nie jest w stanie uzyskać tych dokumentów – oświadczenie wykonawcy; w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych nadal wykonywanych referencje bądź inne dokumenty potwierdzające ich należyte wykonywanie powinny być wydane nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu

pkt 3) **wykaz narzędzi, wyposażenia zakładu lub urządzeń technicznych** dostępnych wykonawcy w celu wykonania zamówienia publicznego wraz z informacją o podstawie do dysponowania tymi zasobami

dot. warunku określającego narzędzia, wyposażenie zakładu lub urządzenia niezbędnego do realizacji zamówienia tj. bez nich wykonawca nie będzie w stanie zrealizować zamówienia

par. 2 ust. 5 pkt. 2 rozp.

- **dopuszcza wydłużenia terminów** wykonania dostaw lub usług wskazanych w wykazie na okres dłuższy niż 3 lata

Określając warunek należy wskazać rodzaj dostaw lub usług oraz ich wartość, jakie zamawiający uzna za posiadanie określonego doświadczenia. Niedozwolone jest żądanie jako doświadczenia wykonania rodzaju dostaw lub usług nie wchodzących w skład danego zamówienia publicznego.

UWAGA:

Wszelkie niejasności lub dwuznaczności w dostawach lub usługach wskazanych jako wymagane minimalne doświadczenie – należy tłumaczyć na korzyść wykonawców.

- Określając warunek **należy szczegółowo** tj. posługując się katalogiem zamkniętym, **określić** jakimi narzędziami, urządzeniami lub wyposażeniem zakładu ma dysponować wykonawca (zamawiającemu po otwarciu ofert nie będzie wolno żądać niczego poza wskazanym w warunku katalogiem)

- Dla spełnienia warunku wykonawca **zobowiązany jest wyłącznie** do wykazania się dysponowaniem wskazanymi przez zamawiającego narzędziami, urządzeniami lub wyposażeniem zakładu, **uwaga:** przez dysponowanie **należy rozumieć** każdą podstawę prawną umożliwiającą wykonawcy korzystanie z nich w zakresie niezbędnym do należytego wykonania zamówienia

pkt 4) **opis urządzeń technicznych oraz środków organizacyjno-technicznych** zastosowanych przez wykonawcę w celu zapewnienia jakości oraz opisu zaplecza naukowo-badawczego posiadanego przez wykonawcę lub które będzie pozostawało w dyspozycji wykonawcy;

dot. warunku określającego urządzenia techniczne, środki organizacyjno – techniczne oraz zaplecze naukowo – badawcze niezbędne do zapewnienia wymaganego poziomu jakości w realizacji zamówienia – do zastosowania szczególnie w przypadkach gdy niezbędne jest zapewnienie podwyższonego poziomu jakości

- Celem dokumentu ma być wykazanie zapewnienia należytej jakości wykonania zamówienia – oznacza to, że postawiony warunek udziału w postępowaniu musi służyć zapewnieniu wykonania zamówienia na określonym poziomie jakości (wykonawca mógłby zrealizować zamówienie bez tych urządzeń lub środków, ale nie na wymaganym poziomie jakości)

- Wykonawca **nie musi** na dzień złożenia oferty dysponować zapleczem naukowo – badawczym (bez względu na podstawę prawną dysponowania), przepis dopuszcza przyszłe dysponowanie tym zapleczem tj dopiero na etapie realizacji zamówienia. Natomiast wątpliwości może budzić część przepisu dot. opisu urządzeń technicznych lub środków organizacyjno – technicznych. **Z uwagi na użyty zwrot „zastosowanych” wydaje się, że prawidłowym będzie uznanie dokumentu (warunku) za odnoszący się do już stosowanych przez wykonawcę urządzeń technicznych oraz środków organizacyjno - technicznych w celu zapewnienia jakości. Przepis nie zawiera bowiem dodatkowego sformułowania np. „które wykonawca stosuje”. Uwzględniając jednak, że dokumenty wskazane w rozporządzeniu co do zasady dopuszczają przyszłe dysponowanie, w razie sporu może zostać przyjęta interpretacja inna niż literalna i tym samym dopuszczająca przyszłe dysponowanie (dopiero na etapie realizacji zamówienia) urządzeniami technicznymi lub środkami organizacyjno – technicznymi.**

UWAGA: W siwz konieczne jest:

- określenie co najmniej jakie urządzenia techniczne lub środki organizacyjno – techniczne wykonawca musi zastosować albo jakim zapleczem naukowo – badawczym musi dysponować
ALBO

- określenie wymaganego poziomu jakości wykonania zamówienia oraz sposób jego zbadania (w tym przypadku wykonawcy sami wybierają urządzenia, środki lub zaplecze, którym muszą dysponować w celu zapewnienia realizacji zamówienia na określonym poziomie jakości) – *na dopuszczalność takiego podejścia wskazuje sposób sformułowania dokumentu*

<p>pkt 5) wykaz systemów zarządzania łańcuchem dostaw i śledzenia łańcucha dostaw, które wykonawca będzie mógł zastosować w celu wykonania zamówienia publicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Łańcuch dostaw obejmuje wszystkie czynności, począwszy od pozyskania podstawowych surowców (takich, których źródłem jest ziemia, woda lub powietrze), a skończywszy na sprzedaży końcowemu nabywcy produktu finalnego i utylizacji tego, co z niego zostaje po zużyciu (def. Wikipedia). - Zarządzanie łańcuchem dostaw (SCM) oznacza systemy pozwalające na kontrolę przepływu towarów i ma na celu projektowanie, planowanie, realizację, kontrolę oraz monitoring łańcucha dostaw. Korzyścią dla zamawiającego, w zależności od systemu, jest w szczególności optymalizacja produkcji, zwiększenie efektywności procesu dostarczania produktów do zamawiającego oraz możliwości śledzenia procesu dostarczenia. - Warunek udziału w postępowaniu powinien wskazywać rodzaje funkcjonalności, które powinien posiadać system stosowany przez wykonawcę np. pozwalający na śledzenie procesu realizacji dostawy od momentu złożenia zamówienia przez zamawiającego
<p>pkt 6) wykaz środków zarządzania środowiskowego, które wykonawca będzie mógł zastosować w celu wykonania zamówienia publicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zarządzanie środowiskowe stanowi część zarządzania przedsiębiorstwem i ma na celu dokonywanie czynności wchodzących w skład zarządzania przedsiębiorstwem w sposób ograniczający negatywny wpływ danej działalności na środowisko (np. ograniczenie zanieczyszczeń, zagospodarowanie odpadów) - Najczęściej w celu zarządzania środowiskowego są: ISO 14001 i EMAS

<p>pkt 7) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie kontroli zdolności produkcyjnych lub zdolności technicznych wykonawcy, a w razie konieczności także dostępnych mu środków naukowych i badawczych, jak również środków kontroli jakości, z których będą korzystać – <u>w przypadku gdy przedmiot zamówienia obejmuje produkty lub usługi o złożonym charakterze</u>, które mają zostać dostarczone, <u>lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach w odniesieniu do produktów lub usług o szczególnym przeznaczeniu</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Warunek może zostać postawiony <u>wyłącznie dla zamówień na dostawy lub usługi</u> - w przypadku gdy przedmiotem zamówienia są: <ul style="list-style-type: none"> a) produkty lub usługi o złożonym charakterze, b) produkty lub usługi o szczególnym przeznaczeniu – w szczególnie uzasadnionych przypadkach - Warunek <u>powinien być powiązany</u> z przewidywanymi przez zamawiającego na etapie realizacji zamówienia kontrolami zdolności produkcyjnych, zdolności technicznych lub dostępnych środków naukowych i badawczych oraz środków kontroli jakości. - Dokument obejmuje <u>wyłącznie zgodę</u> na przeprowadzenie kontroli
<p>pkt 8) oświadczenie na temat wielkości średniego rocznego zatrudnienia u wykonawcy oraz liczebności kadry kierowniczej w ostatnich 3 latach przed upływem terminu składania ofert albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, a w przypadku gdy okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Celem warunku</u> jest określenie wielkości danego wykonawcy, a więc <u>wskazanie poziomu jego zdolności organizacyjnej i technicznej do wykonania danego zamówienia</u> - Warunek wymaga określenia jakie średnie roczne zatrudnienie u wykonawcy oraz jaką liczebność kadry kierowniczej uzna za spełnienie warunku
<p>pkt 9) oświadczenie na temat wykształcenia i kwalifikacji zawodowych wykonawcy lub kadry kierowniczej wykonawcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dokument, a tym samym i warunek udziału w postępowaniu, <u>dotyczy wyłącznie</u> wykształcenia oraz kwalifikacji zawodowych samego wykonawcy lub jego kadry kierowniczej - Zamawiający musi jednoznacznie określić poziom wymaganego doświadczenia i kwalifikacji zawodowych oraz wskazać osoby, od których wymaga ich posiadania (np. tylko od wykonawcy)

	<p>pkt 10) wykaz osób, skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia publicznego, w szczególności odpowiedzialnych za świadczenie usług, kontrolę jakości lub kierowanie robotami budowlanymi, wraz z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych, uprawnień, doświadczenia i wykształcenia niezbędnych do wykonania zamówienia publicznego, a także zakresu wykonywanych przez nie czynności oraz informacją o podstawie do dysponowania tymi osobami</p>	<p>- Dokument, a tym samym warunek udziału w postępowaniu, dotyczy wyłącznie osób skierowanych do realizacji zamówienia publicznego (sformułowanie „skierowanych” oznacza, że nie muszą to być pracownicy wykonawcy)</p> <p>- Przepis <u>nie określa zamkniętego katalogu</u> osób, których może dotyczyć dokument i warunek udziału w postępowaniu (zwrot - „w szczególności odpowiedzialnych za świadczenie usług, kontrolę jakości lub kierowanie robotami budowlanymi”)</p> <p>- Zamawiający określając warunek musi wskazać minimalną ilość osób, których dotyczy warunek oraz wymagany zakres: kwalifikacji, uprawnień, doświadczenia i wykształcenia, a także podstawy do dysponowania tymi osobami i zakres wykonywanych przez nich czynności</p> <p>- Z uwagi na zasadę określenia warunków udziału w postępowaniu na minimalnym poziomie zapewniającym należyte wykonanie zamówienia, <u>nie jest wymagane określenie i żądanie wszystkich wskazanych powyżej elementów</u> np. zamawiający może wymagać tylko określonego uprawnienia od dwóch osób wykonujących funkcje kierowników robót ze wskazaniem podstawy do dysponowania tymi osobami i tym samym odstąpić od żądania określonego doświadczenia i wykształcenia.</p>
<p>dotyczy zamówienia na :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostawy wymagające wykonania prac dotyczących rozmieszczenia lub instalacji, - usługi, - roboty budowlane: <p>ocena zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia <u>w szczególności</u> w odniesieniu do jego rzetelności, kwalifikacji, efektywności i doświadczenia</p> <p>art. 22 ust. 1b pkt 3 pzp art. 22d ust. 3 pzp</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokumenty wskazane powyżej; - wskazanie w ofercie lub we wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu imion i nazwisk osób wykonujących czynności przy realizacji zamówienia wraz z informacją o kwalifikacjach zawodowych lub doświadczeniu tych osób. 	<p>Art. 22d ust. 3 pzp odpowiada w zdaniu pierwszym treści art. 22 ust. 5 pzp wprowadzonego nowelizacją z dnia 12.10.2012r. (obecnie uchylony).</p> <p>W związku z powyższym zasadnym jest zastosowanie interpretacji zawartej w Informatorze Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2013: J. Czarnecka, <i>Zasady wyboru wykonawcy w świetle art. 22 ust. 5 ustawy Pzp</i> oraz w publikacji UZP: „<i>Zasady wyboru wykonawcy w świetle art. 22 ust. 5 Prawa Zamówień Publicznych</i>” aut. J. Sadowski, B. Brańko i O. Starzyk</p> <p>Skorzystanie z przepisu oznacza sprawdzenie przez zamawiającego zdolności wykonawcy do wykonania zamówienia, a nie tylko sprawdzenia spełnienia minimalnych warunków udziału w postępowaniu. Katalog cech, w odniesieniu do których może zamawiający dokonać oceny zdolności, nie jest katalogiem</p>

zamkniętym.

Przykładem zastosowania może być sprawdzenie zdolności wykonawcy do wykonania zamówienia na podstawie wykazu obejmującego wszystkie wykonane w danym okresie roboty budowlane. W takim przypadku zamawiający powinien określić sposób sprawdzenia, np. dopuszczalną wysokość stosunku robót wykonanych należycie do robót wykonanych nienależycie.